

Gheorghe Onuț

Cercetarea sociologică. Metodologia cercetărilor sociologice explicative și predictive

Copyright © Gheorghe Onuț

Copyright © TRITONIC 2017 pentru ediția prezentă.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

TRITONIC

Str. Coacăzilor nr. 5, București

e-mail: editura@triton.ro

www.triton.ro

Tritonic București apare la poziția 18 în lista cu Edituri de prestigiu recunoscut în domeniul științelor sociale (lista A2) (CNATDCU):

http://www.cnatdcu.ro/wp-content/uploads/2011/11/A2_Panel41.xls

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ONUȚ, GHEORGHE

Cercetarea sociologică. Metodologia cercetărilor sociologice explicative și predictive/Gheorghe Onuț

Tritonic, 2017

ISBN: 978-606-749-266-8

Coperta: ALEXANDRA BARDAN

Editor: BOGDAN HRIB

Comanda nr. 229/octombrie 2017

Bun de tipar: octombrie 2017

Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Gheorghe Onuț

CERCETAREA SOCIOLOGICĂ. METODOLOGIA CERCETĂRILOR SOCIOLOGICE EXPLICATIVE ȘI PREDICTIVE BAZELE CERCETĂRII SOCIOLOGICE EXPLICATIV-PREDICTIVE

Volumul 3.1.

t...
TRITONIC

Cuprins

Capitolul IX, introductiv

Mentoring pentru deprecizarea competenței explicativ-predictive de sociolog prin politici metodologice proprii și personale

9

1. Angajarea personală a întrebării *de ce le trebuie sociologilor să învețe și să știe să facă cercetare explicativă și predictivă*

10

- 1.1. Precaritatea competenței explicativ-predictive de sociolog și consecința ei generică: periferia pieței muncii și a prestațiilor profesionale, destinația predilectă a absolvenților de sociologie;

10

- 1.2. Deprecizarea: condiția „invention of yourself”, nu clonare. Introducere în mentoring;

31

- 1.3. Deprecizarea: condiția *seduțiune, nu obediență*. Introducere în politicile metodologice

37

- 1.4. Deprecizarea: condiția fiecare pentru sine croitor de piine. Politica metodologică personală explicită și deliberată;

55

2. Antrenament: demo-uri critice la politicile metodologice în numele sociologiei

60

- 2.1. Politicile *în domeniul social-uman explicațiile și predicțiile sînt de principiu imposibilități*;

62

- 2.2. Politicile metodologice *ad hoc*

77

2.3. Politicile metodologice sociologia în criză/ criza sociologiei;	95
3. Antrenament: <i>demo-uri</i> critice la politicile metodologice în numele sociologilor	109
3.1. Caracterul problematic al referențialității noțiunii de politică metodologică în numele sociologilor;	111
3.2. politica metodologică integrativă;	120
4. Politica ta metodologică, proprie și personală. Resurse pentru conceperea, configurarea și administrarea acesteia	134
4.1. Resursa practic conducătoare: politica ta metodologică în primă versiune;	134
4.2. Despre resursele complementare;	137
4.3. Resurse complementare generale: un pic de self-management	140
4.4. Resurse complementare specifice: tipologizările/ inventarele de modalități de produs cunoaștere explicativ-predictivă <i>reliable</i> ;	173
4.5. Această carte, <i>Metodologia cercetărilor sociologice explicative și predictive</i> , ca resursă;	183
Capitolul X – Generarea ipotezelor	213
1. MNPOCEPI – Marea Noastră Problemă cu Obiectivele de Cercetare Explicativ-Predictivă și cu Ipotezele. Neutralizarea blocajelor în meta-subtilități	213
1.1. Meta-subtilitatea <i>hypo-thesis</i> ;	216
1.2. Meta-subtilitatea <i>hypotheses non fingo</i>	218
1.3. În genul <i>hypo-thesis</i> & <i>hypotheses non fingo</i> mai avem și alte meta-derapaje de eventual luat în furculiță;	234
2. „Rețeta MTCS clasică”: generarea obiectivelor de cercetare explicativ-predictivă și a ipotezelor din perspectiva politicilor metodologice în numele sociologiei	236

2.1. „Teme de cercetare” și „întrebări de cercetare”;	237
2.2. Obiecții & corecții la „rețeta MTCS clasică”;	242
3. „Rețeta mea”: generarea obiectivelor de cercetare explicativ-predictivă și a ipotezelor din perspectiva politicii metodologice integrative;	247
3.1. Prealabile terminologice: <i>a conjecta/ conjectare și a ipoteza/ ipoteză</i> ;	248
3.2. Argumentarea propoziției <i>competența de a produce cunoaștere explicativ-predictivă este capacitate naturală, promptă și eficace pentru oricare persoană socialmente normală</i> ;	251
3.3. Corolare pragmatice la propoziția <i>competența de a produce cunoaștere explicativă-predictivă este capacitate naturală, promptă și eficace pentru oricare persoană socialmente normală</i> ;	256
3.4. Ratificarea publică ACNLI ca alternativă la teoretizarea în metoda științifică;	276
3.5. Generarea obiectivelor de cercetare explicativ- predictivă și a ipotezelor ca ratificare;	305
Capitolul XI – Evaluarea & (re)condiționarea ipotezelor	321
1. Evaluarea ipotezelor ca proces iterativ;	321
1.1. Tamponare: zăpăcelile academice în materia judecarea admisibilității (ipotezelor) la testare;	321
1.2. Reamenajare: înlocuirea <i>judecării admisibilității ipotezelor la testare cu evaluarea & (re)condiționarea ipotezelor</i> ;	336
2. Criterii și standarde de evaluare: condițiile ipotezelor metodologic OK;	339
2.1. O condiție dezirabilă: unificarea terminologiei relative la cercetările explicativ-predictive;	339
2.2. Condiții relative la configurația sintactică a ipotezelor;	341

2.3. Condiția teoreticității;	351
2.4. Condiția <i>parsimony</i> , „Briciul lui Occam” <i>versus</i> „tocitorul lui Eco”;	364
2.5. Condiții relative la predicția ipotezelor;	380
2.6. Condiții relative la conținutul ipotezelor;	407
2.7. Condiția ipotezei nule. Ipoteze nule și ipoteze rivale; ipoteze de lucru;	422
2.8. Condiții relative la universul cercetărilor explicativ-predictive;	440
2.9. Condiția testabilității;	442
2.10. Condiția formulării și testării ca predicție/ set de predicții;	444

Capitolul IX, introductiv

Mentoring pentru deprecizarea competenței explicativ-predictive de sociolog prin politici metodologice proprii și personale

Cu acest capitol introductiv vă propun ceva destul de nemaivă-
zut ca practică formativă „de școală”, și anume un (stagiu de) men-
toring. Scopul lui este deprecizarea competenței explicativ-pre-
dictive de sociolog. Iar obiectivul central pentru angajarea acestui
scop constă în configurarea și administrarea propriei tale politici
metodologice. Ceea ce avem de obținut ca rezultat al mentoringu-
lui nostru este politica ta metodologică, proprie și personală, expli-
cită și deliberată.

Supoziția de fond este precaritatea competenței explicativ-pre-
dictive de sociolog.

Precaritate despre care susțin că este istorică, generalizată și cu
consecințe dintre cele mai pernicioase în exercitarea sociologiei ca
profesie.

Și că, în condițiile actuale și pentru viitorul inteligibil, soluția
cea mai deșteaptă pentru a gestiona și depăși această precaritate
este însușirea și operarea unei capacități în registrul *fiecare pen-
tru sine croitor de pîine*. Și anume capacitatea de a alege – fiecare

Respectiv, și într-o cit mai vigilență cunoștință de cauză, aici și acum ca și pe parcursul evoluției sale profesionale – care și la ce nivel să-i fie achizițiile de competență explicativ-predictivă.

1. Angajarea personală a întrebării *de ce le trebuie sociologilor să învețe și să știe să facă cercetare explicativă și predictivă*

- explicația pentru un capitol introductiv cu scop atât de neobișnuit este la rîndul ei neobișnuită: vă adresez de fapt o somație. Este o somație – cu devotament, deci și cu îngrijorare – colegială; sper să fie suficient de fără menajamente pentru o trezire fără drept la reașipeală.

Generic vorbind, ne confruntăm cu disproporția dintre ceea ce în mod normal și curent îți trebuie și ceea ce în mod normal și curent poți avea. La obiect, este vorba despre precaritate și provincialism: exigențele pe care o exercitare normală, deci și curentă, a profesiei de sociolog le cere în materie de competență explicativ-predictivă sînt mult peste și mult în afara a ceea ce în mod normal și curent ni se dă de învățat în facultățile noastre, respectiv avem de descărcat din literatura noastră de specialitate. Iar asta se petrece la scară atât ww cît și istorică;

1.1. Precaritatea competenței explicativ-predictive de sociolog și consecința ei generică: periferia pieței muncii și a prestațiilor profesionale, destinația predilectă a absolvenților de sociologie;

- 1.1.1. precaritatea metodologiei de cercetare explicativ-predictivă ca dimensiune a precarității competenței explicativ-predictive de sociolog;

- 1.1.1.1. la cît de caracteristic și de important este fundaționismul între inovațiile aduse de metoda științifică și la cele vreo trei secole de cînd se produce, în progresie zice-se mai ceva decît exponențială, cunoaștere de succes în această paradigmă și pe fundaționismul ei, magaziile centrale ale științelor, adică ceea ce ar trebui să aibă de învățat și de descărcat în materie de MTC¹ deservenții respectivelor științe, ar trebui să îndeplinească, mergînd pînă la nivelul unei administrabilități ne-echivoce, *voir* procedurale, următoarele două seturi de exigențe:
- în ceea ce privește organizarea, la cel mai general nivel să avem taxonii *metode și tehnici de cercetare descriptivă + metode și tehnici de cercetare explicativă + metode și tehnici de cercetare predictivă* (unde „+” are sensul din logică, cel de disjuncție exclusivă);
- în ceea ce privește conținutul, să avem o prevalență perfect sesizabilă, atât la capitolul abundență & diversitate, cît și la cel de subtilitate & eficacitate, a metodelor și tehnicilor de cercetare predictivă față de cele de cercetare explicativă, respectiv prevalența metodelor și tehnicilor de cercetare explicativă față de cele de cercetare descriptivă. Singura derogare tolerabilă ar trebui să fie apropo de distinctivitatea,

¹ MTC = „metode și tehnici de cercetare”. Sînt foarte multe motivele pentru care pun expresia între ghilimele, de pildă acela că nu toate științele, începînd cu înseși științele naturii, obișnuiesc să-și specializeze cunoștințele despre cum se fac cercetările în domeniul lor; în orice caz, eu n-am auzit de cursuri/ manuale/ tratate/ enciclopedii de, să zicem, MTCF (adică MTC în fizică), MTCC (adică MTC în chimie) ori MTCB (adică MTC în biologie). Trebuie să fie ceva interesant în faptul că MTC-uri se petrec – dacă nu exclusiv, certamente mai ales – în științele social-umane. Unde, de ceva vreme, e la modă „în-globalizarea”: probabil că sînt unul dintre singurii autori recentîi care scrie numai MTCS, refuzîndu-și avantajele – de marketizare, presupun – intitulărilor MTCSS (adică MTC în științele sociale) ori MTCSS-U (adică MTC în științele social-umane).

dovedită între timp ca nu prea clar și nici complet operabilă, între cercetarea/ metodologia explicativă și cercetarea/ metodologia predictivă (între altele pentru că ambele produc și testează ipoteze, dar mai ales pentru că orice ipoteză explicativă poate fi enunțată ca predicție/ set de predicții, adeseori fiind mai avantajos de testat ca propoziție predictivă decît ca propoziție explicativă). O derogare de altfel deja curentă, care comprimă cumva edificiul cunoașterii științifice la un singur etaj, cel al cunoștințelor, *expressis verbis*, explicativ-predictive. Dar care ar trebui să producă cel mult comprimarea la doi taxoni, adică *metode și tehnici de cercetare descriptivă* + *metode și tehnici de cercetare explicativ-predictivă*, fără să afecteze în vreun fel nici distincția dintre metodele și tehnicile de cercetare descriptivă, pe de o parte, și metodele și tehnicile de cercetare explicativ-predictivă, pe de cealaltă, și nici prevalența, *largissime sensu*, a metodelor și tehnicilor de cercetare explicativ-predictivă față de metodele și tehnicile de cercetare descriptivă;

- 1.1.1.2. ei bine, în raționalitatea noastră na(t)ivă ar trebui să fim nu contrariați/ contrariate, ci de-a dreptul stupefiați/ stupefiate de constatarea că, atît în producția de cunoaștere științifică și comerțul cu cercetări științifice, cît și, la origine aș zice, în magazinele centrale, adică în organizarea și dezvoltarea cunoștințelor de metodologie a cercetării științifice, faptele arată cu totul altfel decît pretind – ca exigențe/ reglementări paradigmatică, nu doar ca (eventuale) teme de curs și subiecte de examen – metoda științifică și fundamentismul ei. (Poate că tratez prea „ca la școală” respectivele exigențe/ reglementări și poate că deservenții metodei științifice/ Științei deja le meprizează în acest tratament; dar pînă acum

nu am auzit de vreo tratare alternativă suficient de subtilă și, în același timp, suficient de împărtășită.) Ca să nu începem din teritoriile altora, ne concentrăm pe faptele așa cum le exhibă MTCS-ul clasic², fapte care arată cam așa:

- deși edificiul propriu-zis al cunoașterii științifice, în ultimă instanță scopul acesteia, ar trebui să-l constituie cunoștințele explicativ-predictive, producția efectivă de cunoaștere științifică este centrată pe fundații & materiale de construcție, adică pe cercetarea descriptivă, adică în ultimă instanță pe mijloace;
- deși cunoștințele de metodologie a cercetării explicativ-predictive ar trebui să fie decisiv prevalente în raport cu cele de metodologie a cercetării descriptive, organizarea și dezvoltarea lor se află cu mult, și asta foarte politicos vorbind, sub organizarea și dezvoltarea cunoștințelor de metodologie a cercetării descriptive;

² Dacă mă tot folosesc de această expresie (în alternanță cu MTCS-ul clasic & tradițional), sesizant mai frecvent în acest volum 3 al „Cercetării sociologice”, poate a sosit vremea să spun ce înțeleg prin *MTCS-ul clasic*. Deci: cu această expresie și alternativa ei denumesc – cam acrișor-întepător, recunosc, dar la urma urmelor cît se poate de atent – MTCS-ul corifeilor, al profesorilor noștri cei mai renumiți, MTCS-ul pe care în versiune explicită îl găsim în manualele, tratatele, enciclopediile și monografiile de MTCS cele mai vehiculate, iar în versiuni mai mult sau mai puțin implicite, în cărțile și studiile care metabolizează cercetări sociologice (chiar dacă nu chestionează asupra metodologiei în care acestea au fost realizate). Mai simplu și mai puțin protocolar, MTCS-ul clasic & tradițional este MTCS-ul de care, ori de cîte ori am prilejul, țin neapărat să mă distanțez. Și am cam avut prilejul, de regulă atît în chestiuni esențiale, cît și în chestiuni elementare; între altele deoarece, de la o vîrstă încoace, am început să refuz să pricep ceea ce un autor sau altul, corifeu inclusiv, scrie/ spune fără să-l preocupe dacă el însuși poate realiza ceea ce scrie/ spune. Vă doresc și nouă și ne doresc și vouă instalarea, și anume cît se poate de energică, de timpurie și de „omni”, în acest refuz. Și v-aș fi recunoscător dacă v-ați exersa începînd cu ceea ce scrie/ spune autorul Gh. Onuț).

mai pe larg, MTCS-ul clasic & tradițional ignoră exigențe pylon ale metodei științifice, organizînd cunoștințele de metodologie a cercetărilor sociologice în tot felul de *cherry-pickings*, e drept, destul de pestrițe, dar la bază deloc diferite între ele deoarece sînt dedicate, cu toatele și de o manieră cît se poate de obsecvivoasă, metodologiei descriptive, cu reducerea metodologiei explicativ-predictive, și asta în cele mai fericite cazuri, la oareșce firimituri și expedierea lor, nu chiar foarte distinctă, pe undeva pe sub ori pe undeva prin covorul metodologiei descriptive. Așa procedează toate manualele și tratatele de MTCS (eu n-am găsit nicio excepție), inclusiv cele mai frecventate deci respectate. Regret să exemplific tocmai cu dînsul, față de care mă raportează mai degrabă ca *follower* decît ca *fellow*, dar pînă și un profesor de competență, rigoarea și onestitatea lui Traian Rotariu procedează așa. De pildă, în cea mai recentă dintre aparițiile sale editoriale, neîndoielnic o culminație a MTCS-ului clasic, și nu numai de limbă română, profesorul Rotariu tratează experimentul, metoda regină în cercetarea explicativ-predictivă, la capitolul despre „metodele de culegere a informației”, clasificîndu-l deci – ce altceva ar putea însemna „culegere a informației”? – ca metodă de cercetare descriptivă³.

Ne-ar însă foarte dezavantaja să ne explicăm precaritatea metodologiei explicativ-predictive numai ori în primul rînd prin deficiențe în angajamentul intelectual al corifeilor Științei. Chiar dacă putem pune un deget destul de neclătinabil pe întemeierea în filosofii folclorice a acestui angajament (angajament de regulă pășunist chiar și în registrul acelor filosofii) și pe verbiajul în consecință, nimeni nu poate spune cît va dura pînă la corectarea (autocorectarea?) lui; dar mai ales că nu e chiar foarte improbabilă explicarea caracterului foarte sistematic al acestei întemeieri în conexiune cu limite istorice ale metodei științifice, nedepanabile în perimetrul propriilor ei resurse;

- per total, ca să zic așa, susțin că nu avem ce aștepta, deci că nu avem de ales: ne aflăm într-o tipică situație *hic Rhodus, hic salta*. În ceea ce ne adică privește;
- cîtă vreme nu avem alternativă la profesionalism, nu avem alternativă la metoda științifică. Deci nu avem alternativă nici la distincția *metode de cercetare descriptivă + metode de cercetare explicativă + metode de cercetare predictivă*, nicidecum în versiunea *metode de cercetare descriptivă + metode de cercetare explicativ-predictivă*;
- deoarece este, pe de o parte, crucială pentru producția stocurilor de cunoaștere ale oricărei prestații profesionale de succes, iar pe de cealaltă subdezvoltată, pe metodologia de cercetare explicativ-predictivă o avem de asumat ca atît de sofisticată, de subtilă, de nesigură și de dificiluoasă încît să ne convingem, definitiv și la modul cel mai

și materiale de construcție, dar explicativ-predictivă ca finalitate – îi dotăm cu competența în „culegerea de informații”, la ce joburi și cariere îi predestinăm pe absolvenții de „științe sociale”? Nu cumva la joburi și cariere de eterni copii (culegători) de mingi? Păi, dragă Traiane, te rog să mă ierți, dar cum naiba să nu mi se deschidă briceagul în buzunar?

³ Vezi ROTARIU, Traian, *Fundamentele metodologice ale științelor sociale*, Editura Polirom, Iași, 2016, capitolul „O evaluare sumară a metodelor de culegere a informației în științele sociale”, paragraful 3. Iar, între noi fie vorba, e foarte greu de priceput de ce, în locul terminologiei, deci și al problematizării, totuși paradigmatică & standard în metoda științifică, să te folosești de o expresie precum „metode de culegere a informației”, cam generalmente pițipoancă, darmită cînd o pui să se joace de-a „fundamentele metodologice ale științelor sociale”. Păi cu asta se ocupă, și încă de la fundamente, cercetările din științele sociale, cu „culegerea de informații”? Păi dacă în loc de capacitatea de a produce cunoaștere despre oameni și ale oamenilor – cunoaștere inedită, demnă de încredere, interesantă și folositoare, descriptivă ca fundație

serios, că gestionarea ei de succes cere o dezvoltare specială a capacității noastre autoreflexive;

Dacă e să intrăm totuși în teritoriile altora, e de spus că lucrurile stau la fel nu numai cu cercetarea/ metodologia sociologică și, în general, din domeniul științelor social-umane, ci și cu cercetările/ metodologiile din științele naturii. Ca incitări aperitive, aici și acum am de pus chestiuni de felul celor de mai jos.

Metoda științifică statuează cunoștințele explicativ-predictive drept edificiu propriu-zis și scopul cunoașterii, în conexiune, o conexiune directă și foarte tare, cu celălalt pilon al modernității, profesionalismul. Popular vorbind, e vorba despre „butoane”: practicile profesionale fiind activități de transformare (a ceva ce este într-un anumit fel, în ceva ce convine cumpărătorului prestației), succesul lor e dependent unu-la-unu de cât de bine știi ce anume face și cum anume face ca obiectul prestației tale să fie cum este; adică pe ce „butoane” ai de apăsător, în ce succesiuni/ simultaneități și cât de intens, pentru a transforma respectivul obiect în ceea ce, ceea cum și ceea când scrie în contractul prestației. Se înțelege sper că succesul oricărei prestații profesionale depinde, și anume unu-la-unu, de stocul de cunoaștere, explicativ-predictivă, pe care îl deține și este capabil să-l completeze/ acomodeze/ administreze prestatorul. Iar (oarecum) academic vorbind, orice competență profesională este întemeiată științific, adică este întemeiată pe una sau mai multe teorii științifice, adică pe una sau mai multe mașinării de produs, validat și administrat cunoștințe explicativ-predictive în tehnologia și cu certificările de garanție statuate de metoda științifică.

În mod cât se poate de evident, pentru profesiile și practicile profesionale întemeiate în științele naturii, teoriile, cercetările/ metodologiile lor produc prestații profesionale de succes; așa se întâmplă de regulă, iar constatarea situațiilor de prestație profesională eșuată este pasăre rară și sport extrem, cumva excepția

care confirmă regula. Contradicția necesarmente de evidențiat este cum se face că, în timp ce eu zic că sînt deficitare, și încă la proporții istorice, în materie de cercetare/ metodologie explicativ-predictivă, tot eu sînt cel care constată că științele naturii susțin prestații profesionale de succes, și anume de succes la modul cel mai curent. N-am de ales, această contradicție e prea evidentă ca să poată fi administrată altfel decît prin detonare. O voi detona cu următoarea enormitate: cîtă vreme prestațiile profesionale întemeiate de științele naturii se exercită pe obiecte „macro”, adică pe configurări ontologice așa, mai simple & mai groșute, e OK, sînt prestații de succes; cînd însă ne pun păcatele ori ne obligă situația să operăm la nivele „micro”, adică pe determinisme așa, mai complexe & mai suave, de pildă probabiliste, rămînem doar cu succesele „macro”. De exemplu, e cît se poate de LMC că vindecî o amigdalită acută cu, profesionalmente definitul, antibiotic sau că oprești un cancer cu ședințele, profesionalmente definite, de chemo- și radio-terapie; dar dacă te pun păcatele ori ești obligat la o definire un picuț mai negrosuță a succesului profesional în meseria ta, definire la care însăși evoluția științelor care îți întemeiază profesia te (cam) obligă, vei constata că definirea succesului profesional în meseria ta suportă oareșce discuții (asta desigur dacă nu ești excesiv de „clasic” în materia competenței tale profesionale și nici excesiv de indolent întîrziat în materia deontologiei profesiei tale).

Dacă nu se înțelege, o s-o spun de-a dreptul: profesiile întemeiate pe științele naturii abia încep să dea de dracul determinismelor ontic suave și al intervențiilor etic realmente responsabile; de aia cercetările/ metodologiile explicativ-predictive din respectivele științe (încă) nu se văd cît sînt de fapt de deficitare. Pe cînd profesiile întemeiate pe bitoangele astea de științe social-umane sînt cu dracul în cîrcă încă de la naștere (asta desigur dacă îl punem

Respe în banca lui de ageamii entuziașt pe fondatoarele nostru Auguste Comte). Mă și vă întreb (i-aș întreba și pe ei/ ele, dar ce motive aș avea să cred că vor ajunge să citească prostiile astea?): cam cît va dura pînă cînd titularii profesiilor întemeiate pe științele naturii vor veni lîngă noi? Și noi ce rol ar trebui să asumăm în reinventarea – etică, dar și, pe cale de consecință, ontologică și epistemologică, poate chiar și estetică – a profesionalismului?⁴

– **1.1.2. consecința: așa cum este în mod uzual configurată, competența explicativ-predictivă a absolvenților de sociologie le permite acestora doar joburi și cariere periferice;**

– 1.1.2.1. ca studenți la sociologie, mi-e destul de greu să cred că veți reacționa din prima la somația de start. Ca mai toți studenții, sintetizi mult prea puișori marsupiali în portofelul lu' mama și tata ca să vă cine-știe-ce bateți capul cu ce vă așteaptă după facultate, pe piața muncii și prestațiilor profesionale; iar în consecință, mult prea școlărei cuminței ca să sesizați precaritatea a ceea ce vi se servește, adică vi se dă învățat/ găsiți de descărcat. Așa am fost și eu, așa a fost și majoritatea colegilor mei, așa este majoritatea absolvenților de sociologie de dinaintea voastră (și zic majoritatea numai ca să nu jignesc excepțiile, cu totul eventuale și cu toatele în situația excepției care confirmă regula). Provocarea acestui capitol introductiv este dacă voi reuși să vă fac să vedeți

⁴ Deși poate părea neverosimil, nu sînt nici pe departe singurul care vechiculează astfel de, nu-i așa, enormități. Avem colegi, și nu chiar „de Brașov” ori în alte feluri provinciale deci veleitari, care susțin de pildă că tratarea – deja istorică și destul de unanimă, printre „social-umani” inclusiv, a științelor sociale ca *soft & easy* în comparație cu științele naturii – ar trebui inversată: cercetările din științele naturii sînt *easy science*, *hard science* fiind, datorită atît complexității „obiectelor” lor, cît și încărcării lor etice, cercetările din științele sociale.

vreun motiv pentru care ar trebui, ar fi bine sau măcar n-ar fi rău ca voi să fiți altfel. De pildă ai/ ale naibii de pretențioși/ pretențioase;

– 1.1.2.2. pentru noi ca absolvenți de sociologie lucrurile ar trebui să stea cu totul altfel. Și anume așa: uitîndu-ne cu simț de răspundere la ceea ce vedem că se dă normalmente de învățat în facultățile noastre și adăugînd ceea ce vedem că se găsește normalmente de descărcat din literatura noastră de specialitate, ajungem la concluzia că e foarte îndoielnic ca standardul de competență explicativ-predictivă a sociologilor așa cum înțelegem că este configurat acolo să poată susține cu vreun oarecare succes vreo practică profesională cu adevărat interesantă și remuneratorie. Sau, enunțînd cît trebuie de fără menajamente: de cînd există facultăți de sociologie și la scară *ww*, competența explicativ-predictivă standard a absolvenților de sociologie le permite acestora, de principiu ca și de regulă, activități și succese profesionale tipice joburilor și carierelor periferice.

Îmi dau seama cîtă indignare poate trezi genul acesta de punere intempestivă cu picioarele pe pămînt și cît de ofensator poate cădea acel „cu simț de răspundere”. Din nefericire, lucrurile chiar așa stau, iar asta o poate constata oricare dintre noi, pentru sine, ca și pentru oricare dintre absolvenții de sociologie pe care îi știe cît de cît personal. Cu condiția ca, sociologi de serai universitar fiind, să reușim să ne blocăm un pic indolența – destul de istorică, fir-ar ea să fie – față de viața profesională și traseele ocupaționale ale foștilor noștri studenți. Respectiv cu condiția ca, sociologi în afara seraiului fiind, deci, cum s-ar zice, practicieni, să reușim să ne blocăm înclinația spre autoanesteziere & autoeuforizare – în ultimă instanță foarte omenească, fir-ar ea să fie – vis-à-vis de propria